

ברטה בת מרים

יִצְחָק הַשֵּׁמֶת יְלָדִים יְקָרִים!

יצא האיש לדרך. הוא נסע באוטובוס פשוט – לא במונית ולא במכונית קדילאק מפארת; ברכבת הוא ישב בקרון של עניים ורוכלים, וכל הזמן השתדל שלא לבלט לעיני האנשים

"והורדו את פרכת המסך וכסו-בה את ארון העדת" (במדבר ד, ה) ארון העדות היה מקסה בזמן של המסעות, כמו שאר כלי הקדש. הכלים כסו כדי שאף אחד לא יראה אותם כל הדרך, עד שיכנסו שוב אל המשכן – ואז יתגלו בכל הפאר וההדר, הקדשה והיפי שלהם. כל דבר יקר צריך להיות מקסה ומצנע, ולא גלוי לעין. משל לאדם שהיה בידו סכום כסף גדול והוא היה צריך להעביר אותו לעיר אחרת. האיש הזה פחד מאד שמא יתנפלו עליו שודדים בדרך, ואז יישאר בלי הכסף. מה לעשות? חשב האיש וחשב, ואז עלה בדעתו רעיון: הוא התחפש לעני מרוד – לבש בגדים פשוטים, ואת הכסף הכניס לסל גדול שבדרך כלל מכניסים בו ירקות שקונים בשוק. מעליו הניח כל מיני ירקות זולים: קישואים ובצלים, מלפפונים ועגבניות. יצא האיש לדרך. הוא נסע באוטובוס פשוט – לא במונית ולא במכונית קדילאק מפארת; ברכבת הוא ישב בקרון של עניים ורוכלים, וכל הזמן השתדל שלא לבלט לעיני האנשים. כך הצליח האיש להעביר את הכסף בלי בעיות, כי איש לא העלה בדעתו שהעני הלבוש בבגדים פשוטים מחביא בתוך הסל הפשוט שלו סכום כסף עצום! גם בעולם שלנו יש אנשים שיש להם אוצרות יקרים: אוצרות של תורה ומצוות, מדות טובות וכישרונות. לצערנו, רבים האנשים שמקנאים באחרים, שעינם צרה בהצלחתם. היצר הרע גם הוא יכול לשלח חברים רעים שייקחו מהאדם את האוצרות היקרים, חס וחלילה, וישפיעו עליו לרעה. איך אפשר להצליח לשמר על האוצרות היקרים? באמצעות הענווה והצניעות. ילד מכשר וחכם – לא כדאי לו להרים את הראש בגאווה ולספר לכולם על הציונים הטובים שהוא מקבל. גם מי שמבין תמיד את הנלמד, לא צריך להראות לכולם שהוא כשרוני יותר מהאחרים, כי אז יש סכנה גדולה שיפילו אותו ויכשילו אותו, והוא עלול לרדת מדרגתו. רק מי שאינו מבליט את עצמו גם אם יש לו אוצרות יקרים – יכול להצליח בדרך, לגדל לתפארת הוריו ומוריו ולהפך לגדול בישראל.

באה התורה ואומרת "שאו את ראש". תרים לו את הראש שיבין, מה אכפת לך שהשם שם אותך קטן? תשמח! נתן לך תפקיד קטן, אבל תדע לך, בתפקיד הקטן הזה אתה שווה לכל אחד ואחד מישראל. גם הגדולים, גם גדוליי גדולים, וגם משה רבינו. כשסופרים, סופרים אותו מספר, גם אתה, גם הוא. שאו את ראש, האדם מקבל הרמת ראש, למה? כי הוא מרגיש שיש לו מספר, סופרים אותו. אני חשוב! לא פחות מכל אחד אחר. סימן שהתפקיד שלי חשוב, אולי אני בורג קטן, אבל בלי הבורג הקטן הזה המכונה לא נוסעת, עם ישראל זה לא עם ישראל. אני אחד מהנשמות של הששים ריבוא, ובלי האחד הזה לא יקבלו תורה אף אחד. שאו את ראש. אז האדם מקבל הרגשה מצוינת, ואז הוא יודע שהתפקיד שלו חשוב מאוד. נתאר לעצמנו שבמערך מיוחד, מערך מיוחד של צבא, אם אחד מהפקודים הקטנים לא יעשה את התפקיד שלו, אז גם הרמטכ"ל נופל בכל התכנית. כי התפקיד, אפילו הכי קטן, הוא נלקח בחשבון של כל המערכת, והכל יקרוס אם לא יעשה את התפקיד שלו. הוא יגיד, מה יש לו... ואני יושב פה בתוך הבית, שמו לי מחשב, ואני צריך להסתכל ולהגיד להם מה אני רואה. אומרים לו, תזהר, אם אתה לא תשב פה על המחשב ותגיד לנו מה אתה רואה, לא נוכל לעשות כלום. אוהו, אז אדם מרגיש שהוא חשוב.

רבי ישעיה נפתלי הירץ מדינוב

נפטר בשנת תרמ"ה הרה"ק רבי ישעיה נפתלי בהרה"ק ר' דוד הירץ שפירא מדינוב. בעל 'הנזמן אמרי שפר'. בנו בכורו של הרה"ק רבי דוד'ל דינובער זצ"ל בעל 'צמח דוד'. מפטירת אביו בשנת תרל"ד מלא את מקומו כאב"ד ואדמו"ר בדינוב. הסתופף בצל כ"ק מרן מהר"י מבעלזא זי"ע, ובבואו לאספת הרבנים בלעמבערג קם כ"ק מרן מהר"י זי"ע מפניו והושיבו לידו. כתב בספרו על ערב פסח, שז' המועדות הנה כנגד ז' הרועים, וחג המצות הוא כנגד אברהם אבינו שחי קע"ה שנה, ולכן אסור לאכל חמץ קע"ה שעות (ז' ימים הם ז' פעמים כ"ד שעות שהם קס"ח, ועוד ז' שעות מערב פסח, שהם סך הכול קע"ה) נגד שנותיו של אברהם אבינו.

"כל אדם המענג את השבת, יינתנו לו כל משאלות ליבו".

נתיבי אור

אוצר אהרן ניסים י"ן

אני רק תייר כאן ...

אנשים גדולים חיו כך את חייהם. ל " חפץ חיים " לא היה ריהוט בבית ולא מרצפות, ומארגזי פרות וירקות הכין לו שולחן וכיסאות. באחד הימים הגיע לביתו תייר ששמע על הרב הגדול והקדוש. כשנכנס שאל אותו: "רבי, סלח לי, אך היכן הוא הריהוט שלך? ... סבור היה שרהוט במחסן בגלל שיפוצים או סיווד .. והיכן שלך ענה החפץ חיים, השיב התייר כאן אתי אין כלום משום שאני תייר, גם אני תייר ענה לו החפץ חיים מניה וביה "בוא לעולם הבא שלי ושם תראה ריהוט פאר. כאן אני אורח, ואורח אינו לוקח איתו רהיטים..."

דזיוק לאכליה

"ואלה תולדות אהרן ומשה וגו'" [ג, א]

מסופר על הגאון מהר"מ מרגליות זצ"ל, שכשהיה בן חמש והתחיל ללמוד מסכת בבא מציעא, לימדו המלמד את המשנה 'אבידתו ואבידת אביו אבידתו קודמת, אבידת אביו ואבידת רבו של רבו קודמת, מפני שאביו הביאו לחיי עולם הזה ורבו שלימדו תורה מביאו לחיי עולם הבא'. והיה נהוג אז בימיהם, שבשבת הראשונה להתחלת לימודו, היו עושים קידוש, והילד חתן השמחה היה יושב בראש המסובים, והיה חוזר על המשנה שלמד. והנה כאשר התחיל ללמוד את המשנה בפני הציבור שקע פתאום בהרהורים. שאלו אביו, במה הוא מהרהר. ענה לו הילד, הנה כשחזרתי על דברי המשנה נתקשיתי בדברי רש"י בפרשתינו על הפסוק "ואלה תולדות אהרן ומשה" ופירש רש"י ואינו מזכיר אלא בני אהרן, ונקראו תולדות משה לפי שלמדו תורה מלמד שכל המלמד את בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. ולכאורה מדברי המשנה שלמדתי עכשיו מוכח כי יפה כוח המלמד מכוח האב, כיון שהאב מביאו לחיי העולם הזה, ורבו מביאו לחיי העולם הבא, ואם כן למה זה כותב רש"י כי המלמד את בן חבירו מעלה עליו הכתוב 'כאילו ילדו', ולא יותר. לאחר שהרהר קצת, קרנו לפתע פני הילד, ואמר אני חושב שכוונת רש"י הוא כך: המלמד את בן חבירו תורה 'מעלה' עליו הכתוב היינו שהכתוב מעלה ומרומם אותו הרבה יותר מאביו, שחוץ ממה שמביאו לחיי עולם הבא, הוא גם נחשב 'כאילו ילדו' הוא בעצמו. ולפי זה דברי רש"י ז"ל ודברי המשנה יהיו עולים בקנה אחד.

כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם

הרבי מלובביץ

חב"ד כל הלב לכל אחד

רבי מנחם מנדל שניאורסון

ארון הברית, שעמד בקודש הקודשים, היה נסתר מעיני העם. גם כאשר הגיעה שעת מסע נצטוו בני קהת להסיר את פרוכת המסך, שחצצה בין קודש הקודשים ובין הקודש, ולכסות בה את הארון. מעליה נדרשו להניח עוד כיסוי, מעור תחש, וכל זה בלי שענייהם יראו את הארון, כציווי ה' בפרשתנו: "ולא יבאו לראות כבלע את הקדש, ומתו". הארון המכוסה מייצג שני קצוות: הארון הוא הכלי המקודש ביותר במקדש, ובו מונחים לוחות הברית שעליהם חקוקים עשרת הדיברות משני צידיהם, בדרך נס. ובה בעת הארון והלוחות נשארים מכוסים. הם אינם גלויים אלא נסתרים, ולא זו בלבד, אלא שהם מכוסים ביריעת עור של בעל חיים שכבר אין בו חיות. העור הוא החלק המפל שבבעל החיים, והוא המכסה את הדבר הקדוש ביותר! שני הקצוות האלה – קדושתו העצומה של הארון והיותו מכוסה – מייצגים את מהות עבודתו של היהודי. הארון מייצג את החיבור של היהודי עם האור האלוהי, עד לרמה הגבוהה ביותר. חיבור כזה עלול לגרום ל'כלות הנפש', להיפרדות הנשמה מן הגוף בשל שאיפתה לדבוק בקב"ה, כפי שהיה אצל נדב ואביהוא, בני

אהרון. התכלית היא שהארון יהיה מכוסה. שיהודי יחיה בתוך עולם חומרי ונחות, המסתיר את אורו של הקב"ה, ובתוכו דווקא יקיים את כל התורה. ויתרה מזו, עליו לשאוף להגיע לקשר עמוק כל-כך עם התורה, כמו בני קהת, נושאי הארון. עבודת בני קהת הייתה בנשיאת הארון על הכתף דווקא. לכל דבר יש 'פנים' ו'אחור', אך לוחות הברית היו כתובים משני עבריהם, ועל כן היו בחינת 'פנים' לגמרי. לעומת זה, הכתף מייצגת את החלק האחורי שבאדם. נשיאת הארון על הכתף מסמלת את חיבור החלק האחורי אל לוחות הברית. אמנם משימה זו הייתה מוטלת על בני קהת, אך היא שייכת לכל יהודי, שהרי יש כמה הלכות שנלמדות ממשה הארון והן שייכות לכל יהודי. לכן כל יהודי מוזרז על העבודה הרוחנית – "ולא יבואו לראות כבלע את הקודש ומתו". נשיאת הארון המכוסה הייתה במדבר, אזור צחיח שכמעט אין בו חיים. המדבר מייצג שיממון רוחני, שמנסה לדכא את הקדושה. וזו התכלית של חיי היהודי: לגלות את הקדושה במדבר דווקא, כשהארון מכוסה. אך קודם שנכנסים לפעול ב'מדבר' הרוחני קוראים בתורה את פרשת בחוקותי, ושם נכתב: "ואולך אתכם קוממיות". הכניסה למדבר מלווה בהבטחת הקב"ה, שהעבודה הרוחנית במדבר לא תחליש את היהודי, אלא להפך, היא תביא אותו לעלייה הגדולה בגאולה האמיתית והשלמה. (תורת מנחם)

מחמנים לשיעור תורה מרתק קבוע כל שני ורביעי מיד אחרי
ערבית עם הרב יהודה בר שלום שליט"א

מכתב אל מנהיג

הגאון הרב מרדכי אליהו זצ"ל

איסור מנין בני ישראל

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם" (א', ב')

מקורו של האיסור למנות את בני ישראל נמצא בדברי הגמרא במסכת יומא. שם מובא שהיו מונים את הכהנים בשעה שהיו צריכים לבחור אחד מהם לעבודת תרומת המזבח. וזו לשון המשנה (יומא כ"ב ע"א): "ובזמן שהן מרובין רצין ועולין בכבש, כל הקודם את חבירו בארבע אמות זכה. ואם היו שניהם שווין, הממונה אומר להן: 'הצביעו!'. הגמרא מבארת (שם ע"ב): "תנא, 'הוציאו אצבעותיכם למניין!' – כלומר: הממונה היה מבקש מהכהנים שיצביעו כדי שיוכל למנותם. שואלת שם הגמרא: 'ונימניהו לדידהו!' כלומר שיספור את הכהנים עצמם! על כך אומרת הגמרא שאסור למנות את ישראל. לדעת רבי יצחק אסור למנות את ישראל אף לדבר מצוה מהפסוק: "ויפקדם בבזק" (שמואל א' י"א, ח'); ולדעת רב אשי לומדים זאת מפסוק אחר: "וישמע שאל את העם ויפקדם בטלאים" (שם ט"ו, א'). עוד אומרת שם הגמרא: "אמר רבי אלעזר: כל המונה את ישראל עובר בלאו, שנאמר (הושע ב', א'): 'והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד'. רב נחמן בר יצחק אמר: עובר בשני לאווין, שנאמר: 'לא ימד ולא יספר'. במאמר מוסגר נעיר דבר פשוט, שאין כוונת הגמרא לומר שיש איסור למנות עם רב מישראל, אבל במעט אנשים מותר. האיסור הוא בכל גווני, ועל כן אסור גם לספור אנשים כדי לדעת אם יש מנין לתפילה. אלא שיש להבין: ידועים דברי חז"ל (תענית ח' ע"ב, ובבב"מ מ"ב ע"א) על הפסוק בדברים (כ"ח, ח'): "יצו ה' אתך את הברכה באסמך", שאין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין. אם כן מדוע כאן ציווה הקב"ה למנות את ישראל בפרהסיא? [ואמנם כתוב בחז"ל [חולין ק"ה ע"ב] שכאשר השדים רוצים לגנוב כסף, אינם גונבים דבר מנוי, ומשמע מכך שטוב למנות ולספור! אך יש לומר, שהכלל שאין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מהעין נכון גם לגבי כסף שאינו מנוי. ואמנם כסף מנוי – אין השדים מזיקים אותו; אך מאידך, גם הברכה אינה שורה בו. וראה במהרש"א שם ד"ה מאי איעבד, וראה עוד בתוס' (תענית ח' ע"ב ד"ה אלא בדבר הסמוי).

בסעודת "מלוה מלכה" במו"ב' מסובים היו התלמידים סביב שולחן של הבעל שם טוב זצ"ל. שני נרות ניצבו דלוקים בפומים כממתקים סוד, חלק מהתלמידים היו משוחחים ברמזים שבזמירות מוצאי שבת ובענייני רצון שבתורת רבם, ששמענו בסעודה השלישית. אחרים פיתחו ניגונים ערבים. הבעל שם טוב החריש. שקוע היה בהתבוננות בגווני השלחבת הרומזים לכוחות העליונים. על גבי הכתלים ריקדו צללים כמלאכים. מהם גדולים, ומהם קטנים מתלחשים. פתאום כבה נר אחד, ובהל הבעל שם טוב ומיד קם והדליק נר אחר, גם הפעם נדעך, באחת קם הצדיק ויצא לחצר. ביתיים היו התלמידים מסיחים בחרם שהוטל על פראנק ועל הכת שלו, גם על הפרעות של ההאידמאקים שוחחו, על הוויכוח עם הכמרים על הגמרא, כלום יוציאוהו הרשעים לשורפה בפרהסיה חלילה? עברה שעה ארוכה, הבעל שם טוב לא חזר, יצאו לחצר לחפשו, ואיננו. לפתע נכנס העגלון הגוי של הבעל שם טוב וסיפר בבהלה שאחד מסוסיו נעלם, כלום גנב? מעולם לא העז איש לפגוע בעגורה אחת שלהם! נחרדו החסידים ודממו. אך רבי דב בר, שענינו ראו למרחוק, לא איבד עשתנותו, ומחק את הראגה שבלב החברים וקרא לנינון. לריקוד, אלו יפים בכל שעה לחיזוק הלב. ידיים חיבקו כתפיים, רקדו במעגל ובמעגל לפנים ממעגל, נתלקחו והיו לעיגולים של אש. כשפסקו מלרקוד חזרה החרדה לשלום הרבי לשכון בליבם. כשהגיעה שעת חצות חזר הצדיק, ברוך השם! נאנחו אונח רוחה, נכנס גם התלמיד, שכל אותה שעה שומם בחצר ובסביבה בדאגה, וסיפר שהסוס חזר למקומו והוא מויע ועייף מאד. והצדיק שותק. אורות וצללים רקדו בפיו בלחשו: ברוך השם! פיקוח נפשות! ולימים נודעו פרטי המעשה הנורא: בכפר אחד, הרחק ממו"ב, נתאלמנה אשת חוכר יהודי מבבלה. קלת דעת הייתה ובעלת תאוות, רחוקה מיראת חסא, לבסוף נכשלה בעבירה עם גוי. חוצפנית הייתה, בלא בושא סיפרה שהחליטה להמיר את דתה בכנסיה הפראבוסלית ולהינשא לגוי. כשנודע המעשה המחפיר לאחיה, חרקו שן, קפצו אנרגי ואל תהי משומדת ומופקרת במשפחתנו! באותה שעת מוצאי שבת, כשראה הבעל שם טוב שהנר על שולחנו דעך, באותו רגע נצוצה לעיני רוחו גם אש הרצח שבלב האחים. ברגע קם ויצא לחצר, עלה על אחד הסוסים ודהר בסוד קפיצת הדרך אל אותו כפר, והגיע כשהאחים כבר שלפו סכינים. האחים נבהלו מאד לראותו, אך הבעל שם טוב הקדוש חיך את חיכו הכובש ואמר להם: "דבוח", כלי משחית נחוצים בעולם, אלא שחייבים לדעת על מי ומתי להשליכם. "מיד ביקש להביא את אחותם לפניו. כשנכנס הצדיק בשירה עם אותה חצופה, האיר את נשמתה. דמעות עמדו בעיניה כשהתוודתה לפניו: ייסוריה בבדידות אלמנותה ייסורי גיהנום הם, לא יכלה עוד, ואותו גוי הבטיח לה הרים ונבעות. לסוף התייפחה מאד, אבני הבית נודעו, גם האחים בכזו עמה. אמר לה הבעל שם טוב: הרגעי, הרגעי אישה, אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. לכל אדם הצרור שלו, אך אין להתיימש. יש ליהודים נשק פלאי, חד הוא כחרב בחמש אותיות: תשובה! ובכל מקום ובכל מעשה התשובה מהבהבת, אפילו בתוך תוכו של החוטא ובשעת החטא גם שם מדליקה התשובה את נר הנשמה. נר זה מורש הרבה, הרבה חושך. "זכרי נא יהודייה יקרה", פנה אליה הצדיק בנועם דבריו, "קבלי עלייך מהיום להיטיב את דרכך והאזני יחזור לשכון בליבך. אני מבקש ממך בכל לשון, שתבטיחי לי שתעשי תשובה. "מיד עטף הבל שם טוב את כפו בבגדו ורמז לה לתקוע תקיעת כף, היא עשתה כן ברמס. גם האחים הבטיחו שמרע זה יעפרו מאד את יחסם לאחותם האלמנה. באותה "מלוה מלכה" ליד השולחן לא גילה הבעל שם טוב מאומה מכל אותו מעשה, אלא היה נאנח מרע לרע וממלמל: פיקוח נפש, פיקוח נפשות! אורות וצללים ריצדו אז בפניו, כמו הצללים שעל גבי הקירות והתקרה, בחוללם את ניצחון הטוב על הרע.

"באהבת ישראל נביא את הגורל"

"איש ראש לבית אבותיו הוא"

[א, ד]

כאשר היה הצדיק רבי צבי הירש מרימינוב נער קטן כבן עשר, התייתם מהוריו. מפני מצבם הדחוק של בני משפחתו מסרו את הנער שיעבוד כשוליה בביתו של חייט פשוט... לאחר שנים רבות, כאשר היה כבר צדיק מפורסם, ישב רבי צבי הירש בקרב חסידיו ואמר להם: אני, לא זכיתי ללמוד מאבי דבר, משום שנתייתמתי כאשר הייתי נער קטן. ואולם, מאותו חייט ששהיתי בביתו למדתי שני דברים חשובים: א. לא לקלקל דברים חדשים. ב. לתקן, ככל האפשר, דברים ישנים.

שיבת בשדה

אתחיל [חולל חסד]

הרב אריאל
ליפא

סיפור לשבת

אין ייאוש בעולם כלל

בעידן מוז'בוז' גר חסיד אחד ממקורבי הבעש"ט בשם ר' וולף קיצע שהיה עני ואביון. היה לו לר' וולף בת שהגיעה לפרקה, ומחמת

עניותו לא היה לו במה להשיאה. פעם אחת אמר להבעש"ט: "למה לא תשדך את ביתך?" השיב לו ר' וולף: "הלא עני מרוד אני וגם לחם לאכול אין לי, ובמה אשיאה?" נער בו הבעש"ט וצוהו שימחר לחפש חתן לביתו, וכשר' וולף פקפק שוב בדבר, אמר לו הבעש"ט: "הני מודיעך כי הגיעה עת זיוונה, וזאת נעשה: שלח שליח לעיר יאסי, ואני אשלח לך את ההוצאות, והשליח ייפגש עם השדכנים ויאמר להם שאתה מוכן לתת סך של אלפיים רובל נסך, ובלבד שהחתן יהיה תלמיד חכם ידא שמים. מיהר ר' וולף לקיים את דברי הבעש"ט ושלח שליח לעיר יאסי. השליח בא לשם ותאר את המחנות ר' וולף בתוך צדיק וחסיד, והבטיח שייתן נדוניה אלפיים רובל. השדכנים התחילו להציע לפניו שידוכים שונים, שלא מצאו חן בעיניו, עד שלבסוף התעכב על שידוך אחד עם איש נכבד ועשיר ומיוחד, והבחר היה גדול בתורה, ומצא חן הרב בעיני השליח, ועשה "תנאים" וכתב שעל המחנות לתת אלפיים רובל נדוניה. השליח חזר לביתו וסיפר לר' וולף את כל המאורע ומצא חן גם בעיניו השידוך, אך הלך בעצב אל הבעש"ט לשאול מאין יבוא עורו בדבר הנדוניה שהבטיח. כאשר בא לפני הבעש"ט ברח אותו הבעש"ט ברכת מזל טוב, ואמר לו שלא ידא מאומה, כי במהרה יבוא עורו ויוכל לתת את הנדוניה כמו שהבטיח. עברו כמה שבועות מיום כתיבת התנאים, ור' וולף מקבל מכתב ממחנותו בו הוא מתפלל כי לא שלח מתנה לחתן כנהוג. הלך ר' וולף עם המכתב אל הבעש"ט, ואמר לו שוב הבעש"ט שלא ידאג וישועתו קרובה לבוא. חלפו עוד כמה שבועות, והנה שוב מקבל ר' וולף מכתב מהמחנות שמתנה מדוע ר' וולף לא שולח מתנה לחתן. כאשר ראה המחנות שאין קול ואין עונה, שלח שוב מכתבים בדברים קשים, והודיעו שאם ימשיך לשתוק יבטל את התנאים. הלך ר' וולף במר נפשו אל הבעש"ט והראה לו המכתב. אמר לו הבעש"ט: "מכתוב למחותן שלפני החתונה יבוא לכאן החתן וא"י"ה הכול יהיה מוכן גם הנדוניה וגם המתנות לחתן." עשה ר' וולף בדברי הצדיק, והתחיל להתכונן לנישואי בנו. כשהגיע קרוב לזמן החתונה, נכנס ר' וולף לבעש"ט ואמר לו הצדיק שיכתוב למחותנו שיבוא 3 ימים קודם החתונה כדי לשמוח אתו קודם החתונה. קיים ר' וולף את פקודת רבו, וכמה ימים קודם החתונה קיבל מכתב מחתנו שהוא עם כל בני ביתו נוסעים אל החתונה. הלך ר' וולף בפנים עצובות להראות לבעש"ט את המכתב, והנה בדרך הליכתו פגש באיש אחד, והאיש שאל אותו איפה גר הבעש"ט. השיב לו ר' וולף שהוא בדרכו לשם ויוכל להתלוות עמו. כשבאו אל הבעש"ט נתן שלום לאורח ואמר לו: "הנני לספר לך מעשה שהיה. מעשה בסוחר גדול אחד שהוביל עצים ברפסודות גדולות למדינת פרוסיה. פעם אחת הוביל רפסודה גדולה של עצים, וקבל במחירים ארבעים אלף רובל נסך. ו ל ס ו ח ר י י ת מ ר כ ב ה ועגלון ערל נוהג בסוסים. כאשר נסע בחזרה מפרוסיה עם ציור הכסף והגיע לעיר אחד, נדרם הסוחר וישן. אז היפה העגלון את הסוסים אל אמצע היער, העיר את הסוחר, ואמר לו שימסור את כל הכסף שיש לו, והתחיל מנופף על ראשו עם גרזן. חרד הסוחר והחל מתחנן לעגלון שישאיר לו חצי מהכסף, והעגלון לא מוותר. כשראה הסוחר כי כלתה אליו הרעה, מסר בידי העגלון את כל הכסף, ובלבד שישאיר אותו בחיים. כשקיבל העגלון את הכסף אמר לו: "איך אוכל להניחך בחיים, הלא ודאי תספר אחרי כן את המעשה אני מוכרח להרוג אותך." הרבה הסוחר להתחנן לפני העגלון שישאיר אותו בחיים ומשראה שהעגלון איתן בדעתו ביקש הסוחר שייתן לו להתרחק קודם מותו. נתרצה העגלון לדבר הזה, קשר את הסוחר אל עץ אחד והניחו לומר ידידי. התחיל הסוחר לומר ידידי בהשתפכות הנפש, ונדר שאם הוא ניצל מידי הרוצח, ייתן מעשר מכל הכסף הזה לצדקה. ופתאום באה ישועתו: שומר היער, אף כי היה רחוק מן המקום שמע את קול בכיו של הסוחר, והגיע במהירות עם רובהו אל המקום שעמד הסוחר קשור לעץ, תכף ומיד פתח אותו ממסרותיו. הסוחר סיפר לו את כל הנעשה עמו. השומר תפס את העגלון לקח אותו לתחנת המשטרה, ולאחר חקירה הכסף הוחזר לסוחר ואילו העגלון נאסר בבית האסורים. נסע הסוחר לביתו שמח וטוב לב על שהשי"ת הצילו מידי הרוצח. אולם כאשר הגיע אל ביתו שכח לקיים את נדרו. ולסוחר בן יחיד ובת יחידה, והנה פתאום דבק חולי רע בביתו ומתה, והוא לא שות ליבו לזה, ולא נזכר שלא קיים את נדרו. אחרי כן חלה פתאום גם בנו יחידו, ושלח אחר רופאים גדולים וכולם אמרו נואש לחיו, אך בשמעו שבעידן מוז'בוז' נמצא הבעש"ט שפועל ישועות, נסע אליו לבקשו שיעזור רחמים על בנו יחידו... למותר לציין כי האורח שהלך עם ר' וולף היה אותו הסוחר עצמו. וכאשר סיים הבעש"ט את סיפורו נודעם הסוחר כי נזכר את אשר נדר בעת צרה ולא קיים. ואמר לבעש"ט: "הנני מוכן ומזומן להפריש את הכסף, ולתת לכל מי שיצווה הבעש"ט. ציווה עליו הבעש"ט לתת לר' זאב את הכסף, ואכן כך עשה הסוחר. ר' וולף החל להכין את החתונה בשמחה רבה, וקנה מתנות בשביל החתן, ונתן את הכסף שהבטיח לנדוניה וערך את החתונה ברב פאר וגם את הסוחר הזמין לחתונה. טרם נסע הסוחר לביתו קיבל מכתב שבנו נתרפא ממחלתו והוא בריא ושלים

תרפ"א - תשע"ד 1920-2013

בדורו של

מר"ן

בסדר
"ועמך כלם צדיקים".
רק שצריכים ליה התחזקות
גדול מאד בכל אשר יעבר עלינו

כוחה של האחדות בעם ישראל. אך יש כאן רעיון עמוק יותר: כאשר יהודי מקיים מצוה, הוא לא מזכה רק את עצמו במצוה, אלא לכל עם ישראל יש חלק במצוה שלו, כל ישראל מתעלים בזכות המצוה שלו. כאשר חלילה להיפך, אדם מישראל מתרשל בקיום מצוה, או עובר עבירה, הוא משפיע רעה על כל ישראל. וכך מספר הגאון רבי יעקב גלינסקי, שבהיותו בארצות הברית, סיפרו לו סיפורי אמת על מעלליהם של הרפורמים. בין הדברים סיפרו לו, שהרפורמים נוהגים, שבערב יום הכיפורים עורכים "סעודה מפסקת" כהלכתה, לאחר מכן נוסעים כולם לבית הכנסת לשמוע את שירת "כל נדרי", משלמים לרבאי כדי שהוא יצום עבורם, וחוזרים לבתייהם, אוכלים ושותים כאילו אין תענית. יהודי תמים אחד, בא לביתו, וסיפר לאשתו את שראו עיניו, אמרה לו אשתו, מדוע לא שילמת גם עבורי לרבאי? שמע הבעל ומיהר לביתו של הרבאי, כדי לשלם לו גם עבור התענית של אשתו. כאשר נפתחה דלת ביתו של הרבאי, הופתע היהודי בראותו שהרבאי מיסב לסעודה עם משפחתו, לפליאתו השיב הרבאי, אני אוכל רק בשבילי, בשבילכם אני צם... זהו כמובן ענין של הבל הבלים, אין דבר כזה שיהודי אחד יקיים מצוה עבור יהודי אחר. כל אחד חייב בקיום כל המצוות. אך השפעה רוחנית, ישנה מכל מצוה ומצוה, כל מעשה של יהודי, יש לו השפעה על כלל ישראל, וכאשר יהודי עובר עבירה, ובפרט אם עובר על עבירה חמורה, הרי הוא גורם רעה לכלל ישראל יחד איתו. התנאי למתן תורה היה, שיענו כל ישראל כאיש אחד בלב אחד, ויאמרו יחדיו, "נעשה ונשמע"! האחדות היא תנאי חשוב ביותר לקבלת התורה בחג השבועות, ולכן קריאת פרשת במדבר, שמבטא את אחדות ישראל, היא מתאימה ומבטלת מעליהם קיטרוגים. זהו גם הטעם שדוקא בימי ספירת העומר, שהם ימי ההכנה לקבלת התורה, מתו תלמידי רבי עקיבא שלא נהגו כבוד זה בזה. כי דוקא בימים הללו נדרשת מאיתנו האחדות באופן מיוחד. אחדות, אין הכוונה חס ושלום לזלזל במצוות, לומר, "כולנו עם אחד", "אין מחלוקות", "נלך עם כולם ונעשה את רצונם". לא זו הכוונה. אחדות, פירושה, ההכרה בערך המיוחד שיש לבני עמינו, בערבות ההדדית והאחריות המשותפת המוטלת עלינו, ערבות שמשמעותה גם כאב ואחריות על כך שעדיין ישנם רחוקים בעמינו, שעלינו לפעול בכל כח, בתפילה ובמעשים, להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם. עלינו לדרוש את שלומם וטובתם של כל היהודים, ולקוות לה' הטוב שיפקח עיני עיוורים, ויזכה את כולם לחזור בתשובה. שבת שלום!

**שתיין שתה שלוש כוסות משקה
בבת אחת, אמרו לו חבריו הרי
אמרו חכמים: "השותה כוסו
בבת-אחת הרי זה גרגרן", שלוש
כוסות בבת -אחת לא כל-שכן!
השיב השתיין: כל דברי אני עושה
לפי התורה וכתוב [שמות לז]:
"שלושה גביעים בקנה האחד."**

אחרי שבני ישראל נמצאים בשונה השנייה למסעותיהם במדבר, הגיע הזמן לערוך מפקד. ה' מצווה את משה למנות את כל הגברים מגיל עשרים ומעלה (לא כולל את בני שבט לוי). משה, אהרן והנשיאים של כל שבט ושבט יוצאים למשימה, והעם מתפקד לפי שבטים (ומה הייתה התוצאה? בדקו בעצמכם בפרשה!). הפרשה מספרת לנו שחניית השבטים הייתה לפי סדר קבוע מראש, לכל שבט היה מקום משלו. למשל, יהודה נמצא בצד מזרח, ואתו השבטים יששכר וזבולון. ראובן, שמעון וגד בצד דרום, וכן הלאה. ללוויים שהם עובדי המשכן, נערך מפקד נפרד. בפרשה מתואר התפקיד המיוחד של כל משפחה משבט לוי, בנשיאת המשכן, בפירוקו ובבנייתו מחדש.

לא לקרוא בשעת תפילה וקריאת התורה

הרב
ראובן
אסף
א"ס"א

הרב עובדיה יוסף
זצוק"ל

העושה מצוה אחת, קונה לו פרקליט אחד - שנינו בפרקי אבות (פרק ד משנה יא), "רבי אליעזר בן יעקב אומר, העושה מצוה אחת, קונה לו פרקליט אחד, והעושה עברה אחת, קונה לו קטגור אחד". - וכתב מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, שמי שמטריח את עצמו לקיים את דברי הפוסקים הראשונים, ולפסוק הלכה כדבריהם, כשהוא נפטר יוצא לעולם האמת, הפוסקים ההם יוצאים לקראתו. וכמו שאמרו בגמרא במסכת בבא קמא (דף קיא:), אמר רבא, כי שכיבנא רבי אושעיא נפק לוותי. כלומר, כאשר אפטר מן העולם, רבי אושעיא יצא לקראתי. ומדוע?, משום "דתרצנא מתניתין כוותיה", שיישב את דבר המשנה לפי שיטתו של רבי אושעיא. וכתב עוד מרן הרב זצ"ל, שאין ספק, שמי שמיישב דעתו של מרן השולחן ערוך, ומעמיד הלכה כדבריו, יזכה שמרן יצא לראותו, והוא פרקליט גדול ונשגב מאין כמוהו.

המיוחדות שבכל יהודי

בזמנו של החפץ חיים היה רופא ירא שמים שהיה מתמסר עבור החולים בלב ונפש ומציל נפשות רבות, דרכו בקודש הייתה ללמוד בכל יום גמרא הלכה ומוסר במשך כשלוש שעות, יום אחד הציעו לו ללכת לישיבות בליטא ולראות מקרוב כיצד צומחים משם גאוני עולם, הלך הרופא וראה בחורי חמד שעוסקים בתורה יומם ולילה בגאונות עצומה, ובקיאים בכל מקצועות התורה, חלשה דעתו ואמר בליבו, חשבתי שאני תלמיד חכם, אך מה אני שווה ביחס אליהם? ניגש הרופא בפנים נפולות אל החפץ חיים והביע צער, אמר לו החפץ חיים, בני היזהר מעצת היצר, כי לך נוצרת (אבות ב, ה) שמח בחלקך, שכל המקיים נפש אחת מישראל מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא (סנהדרין לו ע"א), ה' יתברך רוצה שתמשיך לטפל ולרפאות יהודים, אל תתאכזב חלילה, מה שאתה מצליח כיום ללמוד ולהשיג בשלוש שעות אנשים אחרים לא מצליחים להשיג בחמש ושש שעות לימוד, כיון שיש לך זכות גדולה של הצלת נפשות שאתה מציל ואין אחר כמוך שיכול לעשות זאת. הקב"ה שם אותך במקום בו תוכל להשלים את ייעודך, אל תסטה מן הדרך אלא שמח בחלקך ובתפקיד שנתן לך הבורא יתברך, כיון שלכל יהודי יש ייחודיות ותפקיד שרק הוא יכול לעשותו ולהשלימו"

הלכות – החפץ חיים

כלל ט', סעיף ב' ואלו התנאים: א. יוהר מאוד שלא יחליט מיד שיוסבב לחברו רעה, רק יתבונן קודם היטב אם באמת ייצא רעה לחברו. ב. שלא יגדיל את הרעה יותר ממה שהיא. ג. שיכוון רק לתועלת לסלק הנוקין, ולא מצד שנאה על ההוא שרוצה לעשות שותפות. (וגם חשוב מאוד שידע שמי שמספר לו יקבל דבריו, ותבוא תועלת. להוציא מקרה שיועד שלא יקשיב לו, ויעשה עמו שותפות. ואחר זמן כשיתרגו על השותף יאמר לשותף: יפה אמר עליך פלוני שלא כדאי לעשות איתך שותפות. וכך מכשיל אותו ברכילות) ד. אם הוא יכול לסובב את התועלת בלא צורך לרכול עליו, אסור לספר. ה. כל זה מותר רק אם לא יהיה רעה ממש לנכון, רק תוסר ממנו הטובה שהשני היה עושה איתו שותפות. אבל אם על ידי הסיפור יגיע לו רעה ממש, אסור לספר לו. כי צריך לזה עוד תנאים (ומבוארים בסעיף ה' ו'). וכל שכן אם הוא רוצה שיוסבב לנכון רעה יותר ממה שמגיע לו בדיון, וודאי שאסור לספר. ועיין בסעיף ה'.

